

Idiotanstalten vid Sofielund.

För den stora allmänheten torde tillvaron af denna anstalt vara tämligen okänd. Den har sin tillvaro på en jämförelsevis afsides liggande plats, lägenheten Sofielund invid Strömsholm, och dess tillkomst har berott dels af enskildt initiativ, dels af det allmänna, närmast landstinget. Säkert skall det intressera våra läsare att taga något närmare kännedom om anstalten, som först nu kan sägas vara färdig, enär den efter sin tillbyggnad invigdes med en enkel högtidlighet i torsdags den 4 och nu i dagarne tages i bruk för sitt ändamål.

Invigningshögtidligheten, som öfvervars af styrelsens ledamöter, kyrkoherde Ekblom i Munktorp, en del personer ifrån trakten samt anstaltens lärarinnor och de bildbara bland eleverna, hölls i en af skolsalarna, och började med afsjungandet af Ps 33 i svenska salmboken.

Prosten Tägtström i Kolbäck höll där- efter ett tal, utgående från 6 kap. 12 versen

Pauli bref till Efeserna: »Vi hafva icke strid emot kött och blod, utan mot furstar och väldiga — — emot de onda andar under himmelen». Talaren ingick med anledning häraf på den teologiska läran om änglar och djäflar, det ondas upphof, som enligt talaren vore en historisk akt o. s. v., samt påminde om att den nutida uppfattningen ej ville höra talas härom. Obekymrad häraf utvecklade talaren emellertid med stöd af Kristi ord: »Människones son är kommen för att nederslå djäfulens gärningar», att de onda andarne på Kristi tid besatte människorna och att Kristus utdref dessa. Dessa förhållanden egde rum ännu i dag. Det var det kristna samhällets plikt att taga sig an dessa olyckliga. För detta ändamål vore ett viktigt steg taget, då denna länets anstalt nu efter utvidgningen stode färdig att tagas i bruk för sitt ändamål.

Härefter uppdrogs ur styrelsens berättelse en historik öfver anstaltens och det nu afslutade byggnadsföretagets tillkomst, ur hvilken vi i sammandrag anföra följande:

Genom gåfvobref den 30 augusti 1890 öfverläto direktören R. D. Bruze och hans hustru till länets landsting lägenheten Sofielund på vilkor om lifräntor af 500 kronor till hvardera af makarna Bruze så länge de lefde, att lägenheten skulle användas till vård af idioter och att till föreståndarinna skulle antagas fröken Elise Blomkvist. Landstinget mottog gåfvan och tillsatte en styrelse med uppdrag att »mottaga och ordna anstalten såsom en länets institution». Snart befunnos emellertid lokalerna för små och otidsenliga, hvarom landstinget erinrades af såväl k. bfhde som förste provinsialläkaren dr Björkman. 1897 års landsting uppdrog med anledning häraf åt anstaltens styrelse att med ett förslagsanslag af 700 kronor vidtaga förberedande åtgärder för utvidgning af anstalten.

På grund af dessa förarbeten beslöt 1898 års landsting att för en beräknad kostnad af 38,700 kr. låta för anstalten uppföra »en byggnad sålunda, att med användande af förutvarande boningshuset i repareradt skick, till detsamma norra och södra sidor skulle fogas tvänne tillbyggnader, liksom det förra af trä i två våningar enligt bilagda ritningar». Här för anslogs ett belopp af 30,000 kr., hvarjämte k. bfhde utanordnade ett belopp af 10,000 kr. inestående medel af »Malmö barnhusfond».

Byggnaden har utförts af byggmästaren Clas Haglund i Köping såsom entreprenör, med stadsingenjören Hultgren som kontrollant och under tillsyn af styrelseledamöterna disponenten v. Unge, häradsdomaren And. Larsson i Hesselby och doktor Akesson i Strömsholm.

Byggnadsarbetets utförande länder enligt samstämmiga uttalanden samtliga medverkande till all heder, och framförde prosten Tägtström det allmännas tack härför såväl som för styrelsens osparda möda.

Akten afslutades med salmsång.

I anstaltens nya skick ter den sig såsom mycket ändamålsenlig för bysandet af de andesvaga barnen, som äro i behof af vård genom det allmännas mellankomst. I jordvåningen ha på de nya gafvelpartierna inrättats dels badrum med afklädningsrum och ångmaskin för uppumpning och uppvärmning af vatten, dels ett rymligt källar- rum. I första våningen finnes i det gamla huset boningsrum för föreståndarinnan och lärarinnorna, kök och skafferier. Här har tillbygts en stor, ljus, helt och hållet inbygd veranda med kamin, sträckande sig framför hela gamla byggnaden, samt i norra flygeln matsal och leksal, i den södra två skolsalar. I andra våningens frontespisrum är en stor slöjdsal inredd och på dess sidor två sjukrum. I hvardera af flyglarna äro två sofrum inrättade med ett sköterskerum emellan, så att en sköterskas sofrum är placeradt mellan två af elevernas sofrum. Byggnaden har sin egen vattenledning från en på vinden placerad reservoar, till hvilken vatten pumpas af den nämnda ångmaskinen i jordvåningen. Afloppsledning är äfvenså anordnad, hvarjämte öfriga vilkor för sundhet och snygghet synas vara väl tillgodosedda. Ventilering- anordningarna tyckas likaså ej lämna något öfrigt att önska.

För närvarande vårdas vid anstalten omkring 30 andesvaga barn, men utrymme finnes för 40. Anstaltens personal utgöres af en föreståndarinna, 2 lärarinnor, 3 sköterskor och en slöjdlärare. Dess läkare är doktor Akesson vid Strömsholm.

Barnen ha under byggnadstiden varit inhysta i andra byggnader vid anstalten. I dessa komma de icke bildbara af dem att vistas utom om nätterna. då alla vistas i hufvudbyggnadens sofrum, dock så att bildbara och icke bildbara så vidt möjligt hållas åtskilda.

Det hela gör intryck af att vara väl ordnad och under god ledning. Eburu en rätt uppfattning om anstaltens skötsel endast torde kunna vinnas vid besök under det hvardagliga arbetet, föreföll det som om den låge i goda händer. Länet kan därför lyckönskas till att ha hunnit så långt med denna frågas ordnande.